

Füles

Füles barátom nem mindennapi ember. Nemrégiben vele és egy baráti társasággal Pozsonyba utaztam. Hajnali álmos ködben robogott az Árpád sínautó, benne egy vidám kompániával. Megérkezésünk után nagysokára jött az idegenvezető, aki a hideg esős időben végig vezette a társaságot Pozsony utcáin. Már a negyedik utcánál összekacsintottunk Fülessel és észrevétlenül sarkonfordultunk és megindultunk egy térképpel a muzeumok felé. Így délelőtt mi két muzeumot láttunk, míg a többiek az utcán Zwack Unicum társaságában próbáltak fölmelegedni.

Ebéd után ismét elszakadva a társaságtól igyekeztünk a gótikus kiállítás felé. Öt órakor zárt és nekünk még rengeteg időnk volt a hét órai találkozáig. Beültünk hát egy kávéházba és két kávé mellett beszélgettünk. Füles mesélt gimnáziumi éveiről. Most jut eszembe, még be sem mutattam Fülest: 1940-ben született Budapesten, Tóth József álnéven. Füles igazi nevét csak kevesen ismerik. A Füles nevet általános iskolás korában kapta, az első évnyitón. Fülei ugyanis derékszögben lépnek ki feje kétoldali síkjából. Ma Magyarország leg/el/ismertebb reklámfényképésze.

A pozsonyi presszóban tehát megkértem, meséljen "boldogult ifjúságáról".

- Fülikém, ugye te 1954 és 58 között voltál a József Attila Gimnázium diákja? Mi volt 1956-ban?

- Forradalom.

- Na jó, de ez megzavarta a tanítást?

- Nem, rendesen jártunk iskolába.

- Mesélj a régi osztályról!

- Jó osztály volt. Csupa fiú. Ezért történhetett a sok móka és "rendbontás".

Fülessel ugyanis elég különös dolgok történtek és történnek. Ha nem ismerném személyesen, talán nem is hinném el mindegyiket. Mivel azonban ismerem és kettőnkkel is történtek furcsa dolgok, becsületszavamat adom, hogy a szó igaz ...

- Beavatnál néhány ügyetek észleleteibe?

- Itt van például egy tanárölő, a "Dömös előre, Dömös hátra!"

Akkoriban még olyan padok voltak, amiket oszloponként összecsvaroztak. A leghátsó padban ült Pécs Endre, vagyis Guidó, aki időközönként előre szólt: "Dömös előre!" / ő volt az egész szellemi atyja/. Erre a felszólításra mindenki óvatosan az írólap alányúlt és lebegett a pad szép lassan halkan előre vagy 10 centit.

Rövid pihenő után folytatódott a munka és negyedórán belül a padsor a katedránál volt. Ezt rögtön észrevette Huszár és leszidott, hogy milyen rendetlen ez a terem és, hogy jövő órára legyen rendesen a középső oszlop. Ekkor Guidó felszólította az oszlopot: "Dömös hátra!"

Az egész olyan finoman zajlott le, hogy a tanár rémülten konstataálta: neuraszténiájának kezdeti stádiumába lépett.

Egy másik alkalommal fogadtam Jerzsabek Lajos nevű osztálytársammal, hogy az orosz órát végigülöm egy bevásárlószatyorral a fejemen.

Tárkányi Imre, azaz Krypton, a kis kopasz ki is szúrt egy félóra múlva:

"Tóth, maga mit keres ezzel a cekkerrel az én órámon?"

"Húsz forintot". "Hogyhogy"- képedt el Krypton. "Fogadtam Jerzsabekkel,

hogy így végigülöm ezt az órát, ha azonban a tanárúrnak van felesleges húsz forintja, levehetem." Krypton tátott szájjal hebegte: "Jól van,

maradhat!"

Jerzsabek majdnem megvert, de lecsillapítottam, visszanyerheti tőlem magyarórán bújjon be az osztálytermünkben lévő szekrénybe. Bejött Radóné az osztály feszült figyelemmel kísérte végig az eseményeket.

Az óra felénél megjelent egy papírszelet a kulcslyukban. Ezt követte a többi.

Addig, amíg egy kis halom össze nem gyűlt. Ezt Radóné a röhögésből észre is vette és összesöpörtette. Óra végén újabb kupac gyűlt össze és Radóné nem tudta mire vélni a dolgot. Kisietett. Kinyitottuk a szekrényt és Jerzsabek hófehéren, félholtan jött elő.

A fölötte lévő rekeszben tartottuk ugyanis a krétát és ennek az éveken át leülepedett pora a legkisebb mozgásra lengedezni kezdett.

Jerzsabek majdnem megfulladt. Megérdemelte a huszast.

Radóné felelni hívta Korondi Pistát Vajda János A virrasztók c. verséből: "Na Korondi fiam, halljuk a memoritert!" Pista begombolta zakóját, miközben felállt. Kétségbeesetten sziszegte: "Súgjatok, súgjatok!" Súgtunk is rendesen: "Itt fekszik a nagy halott kiterítve, mereven." Mire Pista magabiztosan: "Itt fekszik a nagy halott kiterítve, melegen". Radóné: "Korondi, elég! Megkapja a honoráriumot az ízetlen vicceiért!"

Volt egy osztálytársam, Pók Lajos. Egyik napról a másikra új apát kapott és felvette az ő nevét. Egy alkalommal, közvetlen a néváltatás után Pálffyné, a földrajztanárnő így szólt: "Pók jöjjön ki!"

Pók karbatett kézzel nyugodtan ült a helyén és bámult ki az ablakon.

Pálffyné odament: "Pók nem hallja? Magát hívtam ki!" Mire Pók felugrott és magas hangon szótagolta: "Hogyhogy Pók?" és visszaült.

Pálffyné tanácstalanul állt, majd kirohant és az igazgatóval tért vissza s csak a napból tudták végre identifikálni Pókot.

Mondanom sem kell, hogy ezután is csak Póknak hívtuk Lajost, aki allergiás volt erre a három betűre.

Czikmántory Ottó, Ciki bácsi a tornatanár, akinek óráin potyogtak a gyerekek, mint ősszel a levelek, riasztott minket egy alkalommal, hogy az iskolát rablótámadás érte és a tettesek a Citadella felé menekültek. Rohantunk és nemsokára elértük őket.

Elmondták, hogy ők tulajdonképpen a körtéri banda tagjai és megkérte az egyik negyedikes haverjuk, hogy az éppen beállványozott iskola fizika ablakán másszanak be, késsel kényszerítsék a fizikatanárt, Kunfalvi Rezsőt, népszerű nevén Kunót, hogy forduljon a tábla felé, amíg ők összeszedik a dolgozatokat.

Jót röhögtünk, és elengedtük őket.

Aztán ennek volt valami következménye, azt hiszem, még ki is rúgtak pár gyereket a suliból.

- Na, most aztán szedjük a lábunkat, hogy elérjük az Árpád sínautót!

Lassan Pestre döcögtünk és én úgy éreztem, hogy magammal hoztam egy darab régi-Jóskát.

Kurutz Márton
IV/b.